

Schaduwdochter

ANITA LARKENS

Schaduwdochter

DE CRIME COMPAGNIE

CRÈME DE LA CRIME

© 2013 De Crime Compagnie en Anita Larkens

Omslagontwerp Cunera Joosten

Boekverzorging Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem

Foto omslag © Vanessa Ho / Imageselect

ISBN 9789461091109

NUR 332

Meer informatie over De Crime Compagnie op www.crimecompagnie.nl

voor mijn allerliefsten, J. J. en F.

*That fire in the garden's an illusion-
the double of the fire that cheers this room.
Now standing at the window in between them,
I watch the spiked montbretia suddenly bloom
and guess the glass is telling me a lie.
But no, the flames are there. I can't deny
the evidence presented to my eye.
Only to my doubt can I appeal
for news of what is false and what is real.
(On Reflection, Anne Stevenson)*

dinsdag 21 oktober 2003

De officier van justitie schraapt zijn keel. Dit hier is zijn strijdtoneel, dat hij ten volste benut. Nu bedient hij zich van een langgerekt zwijgen. Hij zucht overdreven als hij zijn ogen op mij richt.

‘Hoe moet ik het volgende dan begrijpen, Mare? Ik mag Mare zeggen, hè?’ Vleierig glimlacht hij naar de toeschouwers in de rechtszaal. ‘We kennen elkaar tenslotte al langer dan vandaag.’

Ik huiver van afschuw om deze vertoning. Mijn advocaat, die me influistert dat dit allemaal retorisch is, dat er geen antwoord van mij verwacht wordt, grijpt niet in. Ook niet als de officier zijn script heft, de bril op het puntje van zijn neus laat zakken en mij de das omdoet met mijn eigen woorden: ‘Zuster Knotje, ik heb haar vermoord.’

Het pleidooi van mijn advocaat is indringend. Wat ik gedaan heb is een crime passionel. ‘Moord met voorbedachten rade ziet er anders uit,’ zegt hij. Ik heb veel tegen. Er is overweldigende media-aandacht voor mijn zaak, waardoor de rechter heeft besloten dat ik en mijn gevolg de rechtbank via een achteringang moeten betreden.

De gloedvolle woorden van mijn advocaat zijn koren op de molen van de officier van justitie. ‘Moord met voorbedachten rade ziet er anders uit,’ herhaalt hij teatraal. ‘Dat durf ik te betwijfelen. Wilt u weten hoe het eruitzag?’

Voor de tweede keer die dag toont hij foto’s van het slachtoffer, alleen zijn ze deze keer groter, op posterformaat, zodat de hele zaal ze kan zien. Ik zie een glimp van het opgeblazen gezicht van een drenkeling, totaal onmenselijk. Nu grijpt mijn advocaat wel in, maar het is te laat. Iedereen heeft gezien dat ik een monster ben.

I

Vier jaar eerder, maandag 11 oktober 1999

Zwaarbewolkt. Toen ik de autosleutel uit het slot haalde, bleef dat woord van de radio nog hangen. De hele zomer had ik weinig zon gezien. Ik had gewerkt aan mijn herstel. Ik had alles gedaan wat je na een emotionele inzinking zoal doet: ik nam rust, ik huilde, ik schreeuwde, ik rolde mezelf op tot een balletje. Uiteindelijk had ik begrepen dat mijn huwelijk echt voorbij was.

Vandaag ging ik weer aan het werk. Voor mijn gevoel was ik er maar even weggeweest, toch voelde het vreemd toen ik mijn voeten op het trapje naar de psychologenpraktijk zette. Eveline zat achter de balie. Lieve Eveline. Haar gezicht klaarde helemaal op toen ze mij zag. Ik hield van Eveline. Ze was mijn collega, maar vóór alles was ze mijn beste vriendin. Zij was het die de ramen bij mij thuis had opengezet en me mee naar buiten had genomen. ‘Genoeg,’ had ze gezegd.

Toen Eveline haar stoel achteruitduwde, zag ik dat ze een van haar werkjurken aan had. Het was een enorm gewaad met bloemenprint. Thuis droeg ze nooit zoiets. Daar slofte ze rond in versleten spijkerbroeken en droeg ze strakke T-shirts, die over haar volle borsten in een voedingsbeha spanden.

‘God, het lijkt wel of je een jaar bent weggeweest hier. Hoe lang ben je eigenlijk met verlof geweest?’

‘Op de kop af zestien weken,’ zei ik, terwijl ik neerplofte op het krukje bij de fax. ‘Het leek wel een zwangerschapsverlof. Alleen dan zonder een baby.’

Eveline zei niets. Ik zag een schaduw over haar gezicht glijden,

en ik kon mijn tong wel afbijten. ‘Sorry, stomme grap.’

Ze glimlachte bemoedigend. ‘Geeft niet.’

Maar het gaf wel. Mijn woorden raakten haar. Ze dacht aan haar verloren meisjes. Ik zag het aan haar nerveuze hand, hoe die de losgeschoten plukjes haar achter haar oren duwde. Ze sprongen net zo hard terug, maar het was een gewoonte, zoals een ander nagels beet of met de vingers trommelde.

‘Ik ben blij dat je er weer bent,’ zei Eveline. ‘We hebben je hier gemist.’

Ik dartelde om Eveline heen als een aanhankelijke pup. Ze ging weer achter haar bureau zitten om de eerste telefoontjes van die middag aan te nemen. Ik keek naar de rand van de balie waar op ooghoogte allemaal post-its hingen, met handgeschreven nummers en namen.

Eveline greep mijn arm en drukte de telefoon op hold. Ze rolde met haar stoel naar me toe. ‘Kom je morgen lekker bijkletsen? Kun je Toby ook weer eens knuffelen.’

Onwennig liep ik naar mijn eigen kamer om het dossier te halen. Hét dossier. Lachwekkend gewoon. Normaal lag er een hele stapel dossiers op mij te wachten, maar nu was dat anders. Ik mocht het rustig aan doen. Eén dossier. ‘Niets ingewikkelds,’ had Oz gezegd. ‘Leuk om weer mee te beginnen.’

Oz was mijn baas en in feite mijn allerbeste vriend. Hij kende me van haver tot gort. Toen ik mijn mond open had gedaan om te protesteren, veegde hij mijn twijfels van tafel: natuurlijk kon ik mijn werk doen. Ook in deze toestand. Dokters waren toch ook de slechte patiënten? En psychiaters – Oz had daarbij lachend op zijn eigen borst geprikt – waren zo gek als een deur.

Ik liep langs zijn kamer, maar het licht was uit en alles was stil. Mijn eigen kamer was zo mogelijk nog doodser. Er hing een verstilde lucht, zo’n eeuwenoude geur die in panden als deze kan hangen. Maar ik rook nog meer wat er ontbrak. Mijn geur. Mijn aanwezigheid. Leven. De verwarming was uitgedraaid en onwille-

keurig moest ik denken aan een rouwkamer. Die gedachte duwde ik snel weg. Ik was op weg omhoog, niet terug naar af.

donderdag 17 juli 2003

Een windhoos slaat het geraamte van onze serre volledig in puin. Met een duf hoofd stommelen Leon en ik naar beneden. 'Het klinkt altijd erger dan het is,' zegt Leon. Buiten in de tuin zegt hij iets anders: 'Het is nog erger dan het klonk.'

Onze dochter Suus staat boven aan de trap te roepen. Omdat we zo midden in de nacht toch niets kunnen doen, kruipen we met zijn drieën in ons nieuwe kingsize bed.

Het is de eerste keer sinds we in mei verhuisd zijn dat Suus tussen ons in slaapt. Ik kijk naar haar, terwijl ze zich in het halfduister veilig tegen Leons rug nestelt. Mijn meisje. Het is onmogelijk voor te stellen dat ze hier niet hoort te zijn. Dit is haar plekje, geborgen bij papa en mama.

Voor iemand die slecht tegen veranderingen kan, is mijn leven behoorlijk gekenterd. Het 'nooit meer' na Dries is veranderd in een zo snel mogelijk samenwonen met Leon, amper twee maanden nadat hij me voor het eerst heeft gezoend. Nu zal ik over een paar weken 'ja, ik wil' zeggen, waarmee ik definitief een punt zet achter mijn verleden.

Hoe anders voelde ik me een kleine vier jaar geleden, toen Suus in het oude huis in een provisorisch bedje lag te slapen. Van de vele beelden die ik van die periode heb, staat me er eentje het helderst voor ogen: de baby in de kom van mijn arm in de afwasteil, haar haartjes nat en geurend. Met elke schep water spoelde ik het verleden van haar af. Daarna had ik een dekontje als een envelop om haar lijfje gevouwen en de baby tegen mijn schouder gelegd.

Op het grote bed, met een kussen achter mijn rug, hield ik het pakketje baby dicht tegen me aan. We zaten gevangen in een warme cocon, die alle narigheid buitensloot.

Hoe langer we zo zaten, hoe meer gerechtvaardigd ik me gevoeld had. Ik zat vol goede bedoelingen. Ik was geen babydief. Een babydief was iemand zoals de Britse vrouw die maandenlang een zwangerschap voorwendde, om daarna een willekeurige baby weg te nemen bij een kersverse moeder. Toen de arme moeder uiteindelijk met de politie het kind levend en wel terugvond, had ze zich teleurgesteld omgedraaid. ‘Dit is hem niet.’ De vader trok haar terug de kamer in. ‘Het is ons kind wel,’ zei hij. Toen zag zij het ook. Dit was de baby die ze twee weken eerder gebaard had. Dat ze hem niet herkende, kwam doordat hij een jurkje droeg. In haar wanhoop had ze niet door de vermomming heen geprikt.

Het lukt me niet om weer te gaan slapen. Voor het eerst in jaren knaagt mijn geweten dwars door alles heen, als een hongerige rat op een geurspoor. Ik staar naar de opgekrulde lichamen van Leon en Suus. Ze lijken op elkaar, vader en dochter. Vier handen op één buik. Suus was nog geen twee maanden oud, toen Leon in ons leven kwam. Het zou tekortschieten om hem stiefvader te noemen. Papa, zo noemt ze hem. Niks ingewikkelde loyaliteitsconflicten.

Terwijl ik dat denk, hoor ik de rat weer. Er is nog een papa, een vluchtige passant in haar moeders leven, maar niettemin Suus’ vlees en bloed. ‘Goede bedoelingen, wat nou,’ zegt de rat. ‘De weg naar de hel is geplaveid met goede bedoelingen.’

De timmerlui zijn er diezelfde middag. Spijker staat er hoofdschuddend bij. Hij tilt een balk op en wijst naar de kapotgereten gaten. ‘Kiek,’ zegt hij. ‘*Ze binn der mit geweld oet ropt.*’

Toen hij zich de eerste keer voorstelde, had ik hem ongelovig aangekeken. Een timmerman die Spijker heet. ‘*Jan Spieker,*’ zei hij in zijn dialect, terwijl hij me zijn stevige hand schudde.

Sindsdien waren de mannen voor ons Spijker en Schroef. Samen

hijzen ze de balken met touwen terug op hun plaats. Ik vraag Spijker of de constructie het zal houden. Hij laat me de roestvrijstalen houtverbindingen zien.

'Dit binn net kramm,' legt hij uit. Krammen, zoals om een verband mee vast te zetten. Beide hoeken worden er zorgvuldig mee verstevigd. *'Nou kin e weer tegen n steutje,'* zegt Spijker.

Hij vermoedt dat het zeil, dat de ergste wind tegen moest houden, gewerkt heeft als een spinnaker. Met windsnelheden van honderdtien kilometer per uur was er geen houden meer aan.

'Ik leuf der niks van,' moppert Schroef. Hij is verbolgen dat de natuur zijn werk heeft vernield. Maar er is nog iets anders waar hij mee zit. 'Kijk hier,' wenkt hij me. Schroef behoudt zijn dialect voor aan Spijker. 'Dit lijkt me toch meer mensenwerk.'

Ik buk en kijk naar de krassen in het hout. Er is duidelijk te zien dat er met kracht iets tegenaan is gedrukt.

'Een beitel lijkt me,' stelt Schroef vast. 'Of het blad van een spade.'

Even kijk ik opzij, naar Suus die op haar hurkjes naast me zit te kijken. Kan zij dit gedaan hebben? Of Leon? Maar waarom dan? Ik kijk Schroef aan, die met zijn vinger wat losse splinters wegpoetst.

'Rötjongn,' vloekt Spijker.

Schroef lijkt minder in vandalen te geloven. Hij vraagt me of ik aangifte ga doen.

'Welnee,' roep ik uit. Alleen het idee al vervult me met afschuw.

Ik vertik het om over mijn schouder te kijken. Dat heb ik lang genoeg gedaan. In plaats daarvan zoek ik naar andere verklaringen. Terwijl Suus in haar speelhoek is, een zitkuil achter in de woonkamer, speur ik op het internet.

Hout is een levend product, dat kan een uitleg zijn. Afzeliahout typ ik in Google. Misschien is het hout zo zacht dat een kleurpotlood van Suus er al groeven in kan maken. Gretig lees ik de teksten door, op zoek naar geruststelling. Wat ik vind is ontmoedigend. Afzeliahout is hard en zeer duurzaam. Je moet kracht gebruiken om door de bast te komen.

Zuchtend zet ik de waterkoker aan. Suus schommelt de houten wieg waarin haar pop Mia ligt te slapen. Mam heeft de dekentjes voor het poppenledikant gemaakt, net als het hemeltje dat erboven hangt en alle mutsjes voor Mia. Mijn moeder en Suus hebben een geheimzinnig verbond, dat een kloof van twee generaties en negenenzestig jaar leeftijdsverschil overbrugt. Als mam samen met Suus is, lijkt ze in niets op de moeder die ik als kind gekend heb. Eindeloze theepartijtjes met miniservies worden afgewisseld met kappertje spelen en boekjes lezen. De moeder die ik nooit anders dan in een schort en met een vermoeid gezicht het huishouden heb zien doen, slijt haar oude dag met het liefdevol haken van mutsjes voor de lievelingspop van haar kleindochter.

Aan de keukentafel kruipt Suus bij me op schoot, haar klamme lijfje dicht tegen mij aan. Ik druk mijn neus in haar warrige haartjes. Ze is zo kwetsbaar, mijn mollige bijna-kleuter. Soms wil ik dat er een magische knop is, waarmee ik de tijd kan stilzetten, zodat deze zomer en alles wat daarbij hoort, voor eeuwig zal duren.

dinsdag 19 oktober 1999

Gisteren, toen ik mijn voet op de drempel van onze psychologenpraktijk zette, was ik even stil blijven staan. Ik wiebelde. Nu zie ik die bodemloosheid als een voorteken, toen stapte ik er achteloos overheen. Ik was door een dal gegaan en voelde me gelouterd.

Mijn cliënte Chantal was zesentwintig jaar en had vijf kinderen, van wie er vier uit huis waren geplaatst. De vijfde, een pasgeboren meisje, lag in de Maxi-Cosi op de vloer van mijn kamer in de praktijk.

Ik keek naar Chantals nagels. Lang en vreselijk onpraktisch met een baby. Uiterlijk was duidelijk belangrijk voor haar. Ze droeg aan alle vingers ringen en over haar middelvinger liep een diepzwarte tatoeage. Haar lage spijkerbroek toonde een knalroze string.

Ze keek geen enkele keer naar de baby. Met een zucht van ergernis plofte ze de Maxi-Cosi als een volle boodschappentas naast de stoel. Ongeduldig streek ze een donkere sliert haar uit het gezicht.

Ik keek wel naar de baby. Ze had een piepklein volmaakt gezichtje, als een pop. Haar oogjes waren dicht, de donkere wimpertjes waren kort en twee vage donkere streepjes toonden wenkbrauwen in de maak. Het zachte mondje stond een beetje open. In haar slaap maakte de baby af en toe een schrikbeweging waarbij ze met haar handjes in de lucht greep. Ik bleef maar kijken naar dit perfecte wezentje, dat de slaap der onschuldigen sliep.

Chantal keek naar mijn bureau. Ze boog zich naar voren om iets beter te zien. Ik volgde haar blik en zag het. De foto.

Mijn trouwfoto trof me als een klap in het gezicht. Je denkt dat

het erg is om jezelf verdrietig te zien in de spiegel na een huilbui, maar het is vele malen erger om jezelf te zien toen je op je allerge-lukkigst was. Dat is als een keiharde por in je ribben.

Chantal keek me verbaasd aan, alsof ze niet kon geloven dat ik de vrouw van de foto was. Ik kon het zelf ook niet geloven. Die beeldschone, stralende vrouw kende ik niet. De man naast haar was een waas. Dat kwam doordat ik mijn ogen stijf op één punt richtte om hem niet te zien. Er gleed een traan uit mijn ooghoek van het ingespannen turen.

‘Goed,’ riep ik mezelf tot de orde. Ik las de tenlastelegging voor: ‘Aan de verdachte is ten laste gelegd dat zij op of omstreeks 28 augustus 1999 te Groningen met het oogmerk van wederrechtelijke toe-eigening heeft weggenomen een collier (merk Thomas Sabo, uitvoering geborsteld sterling zilver met zirkonia’s), in elk geval enig goed, geheel of ten dele toebehorende aan Juwelier Kiestra, in elk geval aan een ander of anderen dan aan verdachte.’

Chantal frunnikte aan haar ringen. Meteen vroeg ik me af of die ook gestolen waren.

‘Ik vond ’m gewoon mooi.’

Ik knikte. De stilte was bedoeld om haar door te laten praten. Er kwam niets. Ik moest me bedwingen om zelf iets te zeggen. Mijn hoofd zoemde een beetje, ik kon mijn bloed horen ruisen. Toen werd het zoemen onderbroken door een klaaglijk gejammer.

‘Shit,’ zei Chantal.

De baby begon harder te huilen en met de beentjes te wurmen.

‘Hoe heet ze?’ riep ik boven het gebrul uit.

‘Dasha.’

Ik boog me naar Chantal en articuleerde overdreven, zodat ik niet nog harder moest roepen: ‘Wil-je-Da-sha-niet-e-ven-op-schoot-ne-men?’

Het was niet als vraag bedoeld, en ik was echt geschokt toen Chantal antwoordde: ‘Nee.’

Ik verstrakte op mijn stoel, nog steeds in de ongemakkelijke voorovergebogen houding. Het gekrijs ging nu door merg en

been. Ik telde tot tien, toen stond ik op om de baby te bevrijden.

Ze voelde warm aan. Liggend in mijn armen strekte ze haar lijfje, zoals een volwassene doet na een lange autorit. Ik wreef over haar ruggetje, en voelde hoe de spiertjes zich ontspanden. De luier hing zwaar tussen haar in een maillot verpakte beentjes.

Ik keek naar Chantal, die haar nagels bestudeerde. Er borrelde een sidderende woede in mij op. Ik schraapte mijn keel. 'Heb je iets te drinken bij je?'

Chantal rommelde lusteloos in haar rugzak. 'Bijna leeg.' Ze schudde haar hoofd, terwijl ze het flesje omhooghield.

Pepsi Light. Ik hapte naar adem. 'Melk bedoel ik. Een flesje voor Dasha.'

De baby zette het weer op een huilen. Ik liep de paar stappen die mijn kamer groot is een paar keer heen en weer, terwijl ik haar in mijn armen wiegde. Als Dries mij nu eens kon zien. Mijn ogen schoten naar de trouwfoto, er was geen houden meer aan. Ik zag hem, in zijn mooie donkere pak. Hij keek lachend terug. Liefde. Dries hield van mij. Het bewijs stond op mijn bureau.

'Op,' verzuchtte Chantal. 'Ik moet nog boodschappen doen. Maar warm water mag ook, hoor. Dat doe ik wel vaker.'

Ik had een moment nodig om mezelf te herpakken. Begin vanaf nul. Chantal, een jonge vrouw, een meisje nog in mijn ogen. Reclassering had haar naar mij verwezen voor een psychologisch profiel. Ze wilden mijn input om een behandelplan te maken. Dit zou niet moeilijk moeten zijn. Soms kregen we cliënten bij wie het vonnis nog moest komen. Dan werd de strafmaat mede bepaald door wat wij zeiden. Zette ik bijvoorbeeld in mijn rapport dat de kans op recidive groot was, dan werd dit in het advies van Reclassering aan de rechter overgenomen.

Chantal was al veroordeeld, ze had haar straf gehad. Een werkstraf van tweehonderdveertig uur, waarvan de helft voorwaardelijk, een proeftijd van twee jaar en verplichte bezoeken aan haar reclasseringswerker en aan ons. In normale omstandigheden zou ze ook een vrijheidsstraf hebben gekregen, maar Chantals om-

standigheden waren uitzonderlijk: ze had een baby, drie kinderen in pleeggezinnen en eentje in een instelling. Daar mocht ik niet over oordelen. Ik mocht het meenemen in mijn profielschets, maar onze gesprekken hier moesten voldoen aan de regels van de gedragscode. Die hielden in dat ik me verantwoordelijk, integer, respectvol en deskundig diende te gedragen. Chantal maakte me dat in ons eerste gesprek al bijna onmogelijk.

Voorzichtig zette ik Dasha op haar moeders schoot. Chantal had inmiddels een speen in de rugzak gevonden. Ze zoog er zelf even aan. ‘Schoon.’ Dasha lurkte aan de speen alsof haar leven ervan afhing.

‘Je zei dat je Dasha soms warm water geeft,’ herhaalde ik. Ik trok mijn trui recht en nam een open houding aan. Wie was ik om dit meisje te veroordelen?

‘Soms heb ik geen geld voor melkpoeder. Dan geef ik haar warm water in een fles, zodat ze even zoet is.’

De spanning in mijn kaken was er weer. ‘Hoe vaak doe je dat?’

Chantal haalde haar schouders op. ‘Als ik een sigaret neem.’ Ze grinnikte om dat rare antwoord. ‘Nou, andersom dan. Ik neem een sigaret omdat ik gestrest word van het janken.’ Ze gooidde een rood-wit pakje Marlboro op tafel. Er staken twee sigaretten uit. ‘Ik breng een flesje water naar haar bedje en dan is ze stil.’

Ineens voelde ik de moeheid als een zware deken over mijn hoofd zakken. Ik was hier niet klaar voor, misschien wel nooit weer. ‘Weet je dat zo’n klein baby’tje maar een halve liter vocht per dag mag hebben? Haar nieren kunnen het anders niet verwerken. Je baby wordt er ziek van.’ Mijn stem klonk bits.

‘Ze heeft gewoon dorst, wat moet ik dan?’ jammerde Chantal.

‘Oké, Chantal,’ zei ik. ‘Ik denk dat we een volgende keer verder moeten praten. Zo gaat het niet.’ Toen deed ik iets wat werkelijk tegen alle regels in was. Ik pakte mijn portemonnee en gaf Chantal de vijftig gulden die ik bij de bank opgenomen had om te tanken. ‘Koop hier alsjeblieft een heleboel melkpoeder voor. En wat je verder voor Dasha nodig hebt.’

Mijn hand trilde. Chantal nam het briefje gretig aan. Zij en Dasha waren de voordeur al bijna uit toen ik het pakje Marlboro zag liggen.

‘Geen sigaretten!’ schreeuwde ik. Op dat moment liep Oz mijn kamer binnen. Hij sloot de deur en nam me in zijn armen.

Met een bijna lege benzinetank reed ik van de praktijk naar huis. Ik had geen pinpas bij me, om de simpele reden dat ik nog geen pasje voor mijn nieuwe rekening had. Dries had onze gezamenlijke rekening gehouden. We hadden er beiden voor getekend dat de ‘en/of’ eraf moest. Zelfs die kleine handeling deed pijn.

Tot de dag dat Dries vertrok had ik niet geweten hoe tergend een scheiding kon zijn. Eerst was er Het Grote Moment. Dries die met zijn gezicht in zijn handen op de bank zat en vertelde dat hij niet gelukkig was. Ik had gelijk moeten weten dat er een ander in het spel was; mannen ruilen de ene schoen niet in voordat ze een nieuwe hebben. Vervolgens brokkelde ons leven samen af, in opdracht van een advocaat. Geliefde spulletjes kwamen op een lijst. Eén kolom Mare, één kolom Dries. De verdeling zelf ging soepel, omdat we het voor het eerst volkomen met elkaar eens waren. Het was te verdrietig om over borden en cd’s te discussiëren. Ons gezamenlijk vermogen werd uit elkaar getrokken. Spaarpotten werden stukgeslagen. En zo ging het nog heel erg lang door, alsof je vingernagels een voor een uitgetrokken werden. Gesprekken met de schoonfamilie, die maar bleef volhouden dat je gewoon ‘hun dochter’ zou blijven, tot je ze maanden later op straat tegenkwam en ze je niets meer te vertellen hadden.

Wat niet gesplitst kon worden, waren mijn herinneringen. In mijn binnenste was het nog steeds ‘en/of’. Ik vocht ertegen, natuurlijk deed ik dat. Ik zou weleens laten zien hoe onafhankelijk ik was. Avond na avond ging ik op stap, met een andere vrijgezelle vriendin. We dansten tot diep in de nacht. Een nacht die stevast hetzelfde eindigde. Alleen, in mijn eigen bed, waarin ik nog urenlang wakker lag, met maar één gedachte: geen enkele man kon zo leuk zijn als Dries ooit was geweest.

Ik zag ze, Dries en Vriendin, een paar weken geleden. Het was donderdagavond, koopavond. Nietsvermoedend wandelde ik de Herestraat door. Ik was gevlucht uit The Sting, waar het krankzinnig druk was, en de muziek als gewoonlijk te hard stond. Halverwege de roltrap van de Vroom en Dreesman, terwijl mijn hoofd net boven de balustrade steeg, zag ik Dries en Vriendin. Zij hield een kleerhanger omhoog met een prachtige jurk eraan. De kostbaarste jurk die ik ooit had gekocht, was een zomerjurk van Sandwich, die niet alleen loeideur was, maar ook nog eens van een onmogelijke linnen stof, die zo kreukte dat ik de hele dag moest blijven staan, wilde het een beetje lijken. Ik droeg de jurk naar een bruiloft, en al na de koffie 's ochtends liep ik erbij alsof ik zo uit de wasdroger kwam.

Kleding shoppen met Dries was helemaal een unicum. Er moest al iets bijzonders aan de hand zijn, wilde hij zich mee laten slepen. Kennelijk was dit de nieuwe en verbeterde Dries. Deze metroman knikte dolenthousiast, terwijl de jurk voor zijn neus aan alle kanten getoond werd.

Ik vergat mijn voet op te tillen toen de roltrap boven was en ik deed een paar springerige passen naar voren. Toen trok ik mijn jas recht en draaide me om, terug naar de roltrap, nu naar beneden.

Hij zag me. Hij zag de helft van mij, vanaf mijn middel, die nog net niet achter de balustrade verdween. Ik zag Dries helemaal. Ik zag zelfs zijn schoenen, die blauw waren en hip en helemaal niet zijn stijl. We keken elkaar recht in de ogen. Ik deed een stap naar beneden, om sneller uit zijn beeld te verdwijnen. Het hielp niet meer. Hij had het gezien, dat ik haar gezien had, hun. Een lichte gêne tekende zich af op zijn gezicht, alsof wij nog steeds bij elkaar hoorden en hij betrappt was met zijn hand in de koektrommel.

Het was een beladen moment. We deelden iets wat we al lang niet meer deelden. Dat was het ergste; het diep weggestopte verlangen naar saamhorigheid, wetende dat de andere helft weg was. Het was zo'n vernederend gevoel. Het deed me denken aan die kettinkjes, die in mijn puberteit erg in waren, met een hartje in

twee delen. De ene helft voor jezelf, de andere helft voor je geliefde. Als je samen was, legde je ze tegen elkaar aan, zodat je samen één hart vormde. Zo voelde mijn gemis ook. Alsof ik nog steeds met die ene helft om mijn hals liep, terwijl de andere helft er nooit meer bij zou passen.